Я. МАЙДАНИК.

МАНІҐРУЛА

КОМЕДІЯ В ОДНІЙ
ДІЇ ЗІ СПІВАМИ
І ТАНЦЯМИ.

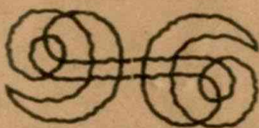
1926.

Накладом Української Книгарні
658-660 Main St., Winnipeg, Man.

Я. МАЙДАНИК.

МАНІҐРУЛА

КОМЕДІЯ В ОДНІЙ
ДІЇ ЗІ СПІВАМИ
І ТАНЦЯМИ.

1926.

Накладом Української Книгарні
658-660 Main St., Winnipeg, Man.

ДІЄВІ ОСОБИ:

ДЖАН ПЕРЕЙМА, господар, літ трицяти.

ЯВДОХА, його жінка.

НІК, їх синок.

ШТІФ ПИРІГ, літ 45, типовий канадійський вуйко.

МАЙК ҐЕНСЬОР

ЯКИМ ШАБАТУРА

ПЕТРО ГАПІЙЧУК

Їх бортівники.

ДЖЕК КУРІЙЧУК, парубок.

КЕЙДА ЧАПІЙ, його коханка.

АНДРУХ, товариш Петра.

ХАЄМ, Жид.

ПОЛІСМЕН.

Річ діється в однім місті провінції Манітоби.

ПЕРША ДІЯ.

ДЕКОРАЦІЯ: Сцена представляє міську хату. Перед вікнами Явдоха пере шмаття. Штіф і Майк грають в карти. Яким строїть скрипку а Петро направляє рукавиці.

ПЕРША СЦЕНА.

ШТІФ: Не трінькай, але як маєш грати, то грай!

ЯВДОХА: Ви би, Штіф, ще й гуляти пішли...

ШТІФ: Або щож то я не належу до людей?

ЯВДОХА: Не в голові вам, що роботи нема? Мені завинилисьте за станцію. Жінка пише, що хату ліцитують, а вам лиш та „гола" в голові. Граєте від рана до вечера. Такий з вас в краю був ґазда!

Штіф: Не тра, щоби ви знали, який я був в краю ґазда. В вашім селі, то самі Гуцули, а в нас, бадю, то сама шляхта.

ЯВДОХА: Ой, гірка година з такими шляхтичами. Мені здається, що така шляхта як ви, то на соломі спить, а зубами чіхається. Ха-ха-ха!

ШТІФ: Не тра, не тра, аби чіхалася. Будьте певні, що я дома не носив сорочку по штанах, так як у вашім селі носять.

ПЕТРО: Чи ви думаєте, що носити сорочку по штанах, то це приносить чоловікові ганьбу?

ШТІФ: На злодієві шапка горить! Видите як його то вкололо. Не маєш чого встидатися тим.

ПЕТРО: З Штіфа, то був такий шляхтич, що носив цайґову камізельку, а паском був підперезаний.

ВСІ: (сміються).

ШТІФ: Гей, небоженьку, ти би мені зараз дав дуляра за той пасок, який я маю дома. Бадю, на два цалі широкий (показує) а довкола оббитий войськовими ґудзиками. Ти, небоже й вмреш а не будеш мав такого.

ВСІ: (Сміються).

ПЕТРО: Ви аби дарували мені його за дармо, то яб не хотів.

ШТІФ: Не тра, аби я ще таким маніґрулам давав.

МАЙК: Виходіть, Штіф!

ЯВДОХА: Вийшли би ви вже троха на двір, най хоч порядок зроблю. (На боці): Десь людські хлопи аж в вечер приходять, а тут сидять цілий день як на здикуції. Навіть спочити не має як христінин.

ШТІФ: Грайно, Якиме, може місес будуть троха лекші, бо їм шось нині троха гірше.

ВСІ: (Тішуться).

ЯКИМ: (Грає).

(Штіф і прочі співають, однак гра в карти йде дальше).

Спів:

Пропала надія, забилося серце
Заплакали очи мої;
Любив я дівчину і то ся минуло, —
Гіренько на світі мені.
Колиб вона знала любов мою щиру,
Вона би любила мене;
Вона би любила, як мати дитину
І серце би дала своє.
І т. д.

ЯВДОХА: Чиж то нема що любити? Десь певно післалисьте її хоч пару долярів цего року.

ШТІФ: А я вас питаю кілько вам посилав Джан як ви були в краю?

ЯКИМ: Співайте цеї-во Штіф, (грає).

(Штіф і прочі співають):

По Канаді ходжу,
Тай милі рахую;
Де мя ніч захопить —
Там переночую.
Канадо, Канадо!
Яка ти зрадлива;
Не одного мужа

З женов розлучила.
Приїхав в Канаду
Дуляри числити,
А тут мені кажуть:
Йди тайзи носити.

ДРУГА СЦЕНА.

(Входить Джек. В синім убранню, чорний капелюх з маленькими крисами і випученим денком. З під капелюха визирає великий жмут волосся покучерявленого. На чолі набитий ґудз).

ДЖЕК: Ади як гуцульня собі розбирає! Співають так як би на ніч повиїздили з кіньми.

ЯКИМ: А тобі може щось не рихт? Скажи радше хто тобі такий ґудз набив на чолі — а не називай людей Гуцулами.

ДЖЕК: Хто мені набив цей ґудз (показує) це моя річ. А щож так як ти, маніґруло, боїшся носа показати межи люде?

МАЙК: О! ти файно вмієш показати того носа, але щось по тім носі бють. . .

ВСІ: (Сміються).

ПЕТРО: То десь батлею так його всадив хтось.

ДЖЕК: (Щось шепче Явдосі).

ШТІФ: Ей, не говорив би ти, один з другим, як нічо не знаєш! Той йому набив ґудза на чолі, то це ще ніц великого. Заросте, загоїться, тай сліду не буде. А-

ле поміркуй собі: Джек Фридови аж три зуби вибив, а це вже ніколи не заросте.

ПЕТРО: І ви таке, Штіф, похвалюєте?

ДЖЕК: (веселий). Три зуби, то ще байка. Але хто кого всадив ножем — я його чи він мене? — Щоби я брався балакати, як нічо не знаю. (Злосний). То ті, санамаґан, перевалявся рік в Канаді і вже робиться мудрий! А що би він казав як би він був вісім літ, так як я або ви, Штіф?

ПЕТРО: Невжеж? (з усмішкою). То би не мав ані одного зуба, а Джек має ще всі.

ДЖЕК: Я вам скажу: я є добрий чоловік, але як мене ніхто не зачіпає. Але як мене хто зачіпить, то я тоді гірший чорта. І то вам кажу на шюр.

ШТІФ: Таже нині кожний такий христінин.

ДЖЕК: Скажіть так сами, Штіф, чи не Фрид мене перший зачіпив? Чому він мене не дозволявся чи можна брати мою Кейду в танець? Але то ті, санамаґан, не досить, що взяв її в танець, але ще зачав її кісувати в танци. — Ю дем райт жи правда! Він вже давно шукав собі зачіпки. Якось то водив її на сьов, а на галі купив її айскрім... Я вже давно старався 'го пофіксувати.. Аж в неділю здибав на галі.

ЯВДОХА: Я чула, що тебе аж два полісмани брали а ти не давався.

ДЖЕК: Ю бечу, жим сі не давав, але як тими ко-

пистками злупили мене по пальцях, том сі мусів піддати. (По хвилі). Але як би були не прийшли поліцмани, то мусів би бути хтось забитий.

МАЙК: Йди, йди, Джек!

ДЖЕК: Що, ні? Ю бичу лай, жи був би хтось забитий.

ПЕТРО: Через таких-во така біда в Канаді. Через таких наш народ всюда понижають. Такі Джеки приносять ганьбу для нашого народа. Він має то за гонор, коли його полісман провадить... — А дівчатка також такі знаходяться. Її скорше подобається той, що добре грає в карти чи в кулі, на весіллю чи в галі зручно „файтується“ батлею, то це на її гадку буде добрий ґазда. Але не дурний вигадав: Свій своййого все здибле. Джеки з Кейдами а Кейди з Джеками. Яке їхало, таке і здибало. Порядний хлопець чи порядна дівчина ніколи не піде межи ту зґраю, що розвалює собі голови, де провадяться ріжні деморалізації, а радше піде чи запишеться до якого товариства. Бере участь в життю просвітнім і політичнім. Словом: стає в ряди суспільности...

ШТІФ: (перериває). Буде, буде! Я вже видів таких порядних тай вчених. Такий якось то приходив мені льоти продавати як ти.

ЯВДОХА: Чогож ти їхав до Канади, як ти такий порядний?

ПЕТРО: Отосьте, вуйно, мудре слівце сказали. — Чого я їхав як я такий порядний? — Я не маю себе за

порядного, але хотів бим, аби люде мали мене за люде. — Чиж ви думаєте, що Канада заповнена лиш такими, як от ці (показує на Джека), що витворили нову, всіма погорджувану, націю „Ґалішенс“?

ДЖЕК: (Сердито спльовує).

ПЕТРО: Ми повинні йти слідами других людей і тим способом здобувати собі образовання, гідність. . .

ШТІФ (перебиває): Як ти, небоже, маєш таку пащеку, то ти можеш льоти продавати. Знаєш забити баки, — о, нема що казати, знаєш.

ПЕТРО: Лоти продавати, це так само чесна робота. — Робити людей богачами — чи це щось поганого?

ЯВДОХА: А щоб тобі по такій правді і лице було чесне, коли кажеш, що то чесна робота. — Та чи тя з памяти викинуло тоді, як мій Джан і Джордж дали якомусь на льоти по 20 долярів, тай не пропало по нинішний день?

ПЕТРО: Чого ви, вуйно, такі забавні, як випєте килішок горівки? (Сміючись): Чиж ви думаєте, що той, що натягнув вашого Джана тай Джорджя, то він не належить до тої зґраї Джекомахії? А ви думаєте, що він де рекрутував на таку безхарактерність? Не думайте, що всі такі, але треба вміти пізнавати їх.

МАЙК: А от Гарій вторік дав одному аж сто долярів тай лиш дим і нитка за ним.

ШТІФ: О, я брате, бю таких! Я не дамся здурити жидному, хоч-бися Христом клав передімнов.

Раз на екстра ґеник заблукався один. Зібрав, вважиєте, купу маніґрантів і давай їм брехати за якусь Вотабаску. — Не чув я тої бесіди, бо я був з „лайнен менами“ на переді. А тут дали мені знати, гей на збитки. Дав я другому свою лайнебару, а сам лечу туди. Прибігаю в сам час, — він говорить як з рукава. Зробився я ніби дурний, ніби пєний, тай питаю: Чи не продалибисьте мені кілька льотів? „Чому ні? — каже — яж того прийшов сюда”. — Ану покажіть мапу! „А ви знаєте читати?“ — каже. — Що ви питаєте, покажіть мапу. — Дав він мені мапу, а я зараз таки перед ним в кавалочки подер. А він дивиться на ту роботу, тай каже: „Та я тебе сватку ще нині до корту запакую!“ — Невирмай до корту, я вже там був, а ти, братчику хапай в руки шуфлю та темпай! — Я звертівся за люзнов шуфлев, а цей в ноги, я за ним. Ех! як не пущу за ним шуфлев, а народ аж лягає від сміху. Аби я здоров був! Ото — кажуть — вуйку, далисьте 'му лєкцію. Певно вже не піде більше на ґеник.

ВСІ: (Бухають сміхом).

ДЖЕК: Дай Боже здоровля аби він ся з вами десь здибав.

ШТІФ: Не тра аби він сі зі мною здибав.

МАЙК: Швіцували бисьте, Штіф.

ШТІФ: Не тра, аби я швіцував.

ДЖЕК: З котрого ви повіта, вуйку.

ШТІФ: Не тра, аби я таким маніґрулам казав з котрого я повіта. — Яж тобі давно не казав, що мій пов т на села розібрали.

ДЖЕК: Такий старцун, за ним вже давно хробак шукає, а він ще жартувати хоче.

ШТІФ: Не тра, аби за мнов хробак шукав. Я ще то-рік в дічах розтяв 'го на двоє.

ТРЕТЯ СЦЕНА.

(Входить Нік. Хлопець 9-літний).

НІК: Мамо, мамо! Я назбирав вісім батлів по беках, а ті, що я відніс, то Жид не хотів дати більше як кводра.

ПЕТРО: От видите! Замість посилати дитину до школи, то він йде батлі збирати, а як дlooросте, то піде також на галю.

ЯВДОХА (розярена): Зась тобі від моєі дитини! Я йому мама, а не ти! (Гладить Ніка по голові). А щож то я з тобою слюб брала? Ти дивися, маніґруло, абись собі пошукав станції! Не хочу твоїх три доляри, тай тебе не хочу! Агій! Якесь наслання на мене, чи що?!

ШТІФ: То все таке.

ДЖЕК: (Виймає батлю алькоголю і дає Явдосі аби заправила). Нате-но, Явдохо, розпустіть і заправте, так як ви то знаєте.

ВСІ: (споглядають на батлю).

ЯВДОХА: (Бере, заправляє і кладе на стіл. Штіф витягає з під ліжка хліб на закуску).

ШТІФ: Дай Боже здоровля, Джек!

ДЖЕК: Шюр, Штіф!
(Пють всі кромі Петра; здоровкаються).

МАЙК: Дайте Нікови килішок горівки, місес!

ЯКИМ: Та де дитині горівки?

ЯВДОХА: (наливає й подає). На, синцю, напийся, тай не буде тебе в середині боліти.

НІК: (Пє і кладе чарку на стіл. Штіф починає нову колію).

ДЖЕК: (іґноруючи Петра). Ми пємо, але комусь оскома. Ха-ха-ха!

ШТІФ: Най терпить, як може..

ВСІ: (Бухають сміхом).

ЯВДОХА: Покірне теля дві корові ссе, а бистре й одної не йме.

ВСІ: (Бухають сміхом).

ЯКИМ: Мовчи язичку будеш їсти кашку...

ВСІ: (Сміються).

ШТІФ: Як би сє був хлоп не відзивав, то був би випив килішок горівки.

ЯВДОХА: Говоріть своє. Він може був би мовчав як був би знав, що Джек має батлю.

ШТІФ: Я все своє казав тай кажу. Ти дивися з чого хліб їш, а політику лиши другим.

МАЙК: Е, так зле не буде. Петро перепросить Джека.

ПЕТРО: А може ви би знайшли собі яку іншу бесіду, а не за мене? (Збирається і виходить).

ШТІФ: То ті, санамаґан, маніґрула! — Так як би 'го ніхто не знав.

ЯВДОХА: (Підпита). Та то нема що дивуватися. Його така ціла фамілія.

ДЖЕК: (Зриваєсь). Видите місес, як би я був не зважав, що він ваш краян, то я був би го зараз пофіксував. Ю бечу, жи вам на шюр кажу.

ЧЕТВЕРТА СЦЕНА.

(Входить Джан з дінеркою в руках).

ДЖАН: Ади, який тут празник. Хлопам добре поводиться. (Здивований): Ов, і Джек тут є... А тебе коли з корту випустили? (Підсуває на ньому капелюх): Алеж ти, брате, ґудзяру набив! І чим же він тебе так там всадив?

ДЖЕК: (Несміло). А чим же як не батлев.

МАЙК: Ет, що ви будете заглядати як сорока в кістку. Беріть-но оце, що добре робить. (Подає фляшку): Але кидайте від разу два або три, бо ви свіжі.

ДЖАН: (Пє на-раз два). Ов, але моцна! А хто то приніс? Каху!

ШТІФ: То Джек десь таку засватав.

ДЖАН: А то ти, стара, заправляла?

ЯВДОХА: Ти чо такий? Таже знаєш, що я, а не їмосць.

МАЙК: Що то говорити. Хто годен, той не голоден.

ЯВДОХА: А може би ви не посмішкувалися з мене?

ЯКИМ: Вже то вони знають файно заправити. А ще як додадуть якихось коріньчиків, то аж проситься пити. Аби я так здоров!

ЯВДОХА: А може би ви не посміхалися з мене!

МАЙК: Но сир! Боже борони! Але, що правда, то правда, вмієте тай вже. От най скажуть Штіф, як якось ту Фридиха заправила, щоби її і пес не пив.

ШТІФ: А най її колєра возьме з її заправлюванням. Цілу батлю попсувала.

ВСІ, а найгірше ЯВДОХА: (бухають сміхом).

ШТІФ: Смійтеся! Вам добре сміятися а мені не до сміху, бо я дав доляра.

ДЖЕК: Або Фридиха виділа коли батлю? Як на Великдень, так знов на Великдень. Чоловік її як возьме пейду, то скоро втікає, аби 'го хто не затягнув до готелю.

ЯКИМ: Видите, я вже таких лукавих людей не люблю.

ДЖАН: Я рахувати, свойов Явдохов не хвалюся, що очі видять: Вона бувало ще в краю як спече паску, то бігме, аж ксьондз засміються, така файна і вдатна. Таки ціле село мало її за ґаздиню.

ДЖЕК: Не знати кому тут вірити: А во цей ваш маніґрула Петро казав, що їм одна жінка писок дерла аж до вух за пльотки.

ЯВДОХА: (Пяна плаче). Видиш, я тобі не казала, аби ти його відправив? Ой Боже мій, Боже! Такий, вибачте, тихоліз буде мені гонору вривати! Та я йому баняком голову пібю, окропом очі випарю! (До Джана): Тай тобі разом з ним! Я тобі казала, що я його не хочу!

МАЙК: Та ще нині перед всіма казав, що як ваш Нік доросте, то буде битися по галях.

(Джан ходить сердитий по хаті, нарешті бере Петрові річи і кидає під поріг. Валізку, убрання, черевики, а врешті бленькит. Валізу копає ногою).

ДЖАН: Чекай, маніґруло, я ти покажу чию жінку меш цинцурувати помежи люде.

ПЯТА СЦЕНА.

(Входить Хаєм. Явдоха носиться з бараболями).

ХАЄМ: Добрий вечер! Ну, містер Джан, коли мені віддасьте довжок? Вчера була пейда, а ви навіть не приходили до мене. Я вас прошу, Джан, може хоч десятку дасьте тепер... (Розглядаючись, побачив Штіфа й каже): Ов, і ти старий пес сидиш тут, коло фляшки? Нащо ти продав ту книжки на борт, що взяв у мене на пять долярів? Що то може бути свиню! Прийшов до мене, скривився, аби 'му дати книжку, бо не має що їсти, а воно, дідьке, таки того самого дня продало за три доляри і пропило.

ШТІФ: (з криком). Я тобі зараз дам дідька! Пропив, не пропив, але рахувати своє: зароблю тай віддам.

ХАЄМ: А щоби ти в криміналі робив, ти паскідник, ти!

(Явдоха в куті струже бараболі).

ЯВДОХА: То не ліпше було дати мені, Штіф, за те, що вас обпираю, та облатую, але ви всі пропили?

ШТІФ: Дам вам всім, ще вас чорт не хапає — дух світий при нас хрищених.

ХАЄМ: (до Джана). Ну, як же буде, містер Джан?

ДЖАН: Йдіть, йдіть! Я вам завтра принесу.

ХАЄМ: Але принесіть, прошу я вас. (Виходить).

ЯВДОХА: Де яка хороба вирве, а все до нас за грішми.

СЦЕНА ШЕСТА.

(Входить Кейда. В білявім капелюсі, довкола дрібненькі квіточки).

КЕЙДА: Гело, Джек!

ВСІ: Гело, гело, Кейді!

(Кейда розбираєся, сідає й говорить щось з Джеком).

МАЙК: Заграй-но щось, Якиме! Штіф підуть з пайпов трошка трісуна.

ВСІ: (Сміються).

ЯКИМ: (грає коломийки).

ДЖЕК: Ходи, Кейдо, обернемся з раз. (Джек з Кейдою гуляють, а відтак Джан з Явдохою, а Штіф встає і на місці підтрясається й співає).

ШТІФ (співає):

А я хлопець молоденький,
Вус ми ся засіяв:
Котра дівка чорнобрива,
Кімцигир до мене!

Та як я си заспіваю,
Та як я си вівкну;

Біднаж моя головонько —
Аж не виджу світа.

Та як мене молодого
Восинтирували, —
Дали мені синий кабат,
Тай червоні штани.

Ой ішов я вулицею
Темненької ночі,
Сидить біда на вороттях —
Витріщила очі.

Я на біду тюга, тюга, —
Біда полетіла;
Як би була не палиця,
Булаби не з'їла...

Тай не співай небораку
Ні цеї, ні тої
Бо як я ти заспіваю
Не зайдеш до дому.

Я гуляю я буяю
Нічо ся не бою
А за тії співаночки
Дам я тобі дулю.

У-у-у-у..........!!!!

(потім свище і вівкає). —

(Джек, Кейда, Джан і Явдоха перестають гуляти. Джек обтирає чоло).

ДЖЕК: Алем си лопнув як меду!

ЯВДОХА: (До Джана). Йди но, Джаник, врубай мені трохи патиків! (до Джека). Але Кийда виадикувалася на гали, то так йде як снувавка.

ДЖАН: (Виходить.).

КЕЙДА: Та що це, місес, за гуляння? чи ви ліпшого не виділи?

ДЖЕК: Явдоха як гуляли в краю, то як їм став який парубок на ногу, то оттак (показує) підскакували з болю.

ЯВДОХА: Не тра аби мені парубок ставав на ногу.

ШТІФ: Видите, давно цего не було, що тепер. — Якісь, вважиєте, повиходили люде, якісь дреси, якісь кацабайки... Кажу вам, в цій Канаді всьо до гори ногами переверталосє. Приїде маніґрант з краю тай довго робиться несмілим, нім те все пізнає.

КЕЙДА: (розвиває пакунок і показує). Подивіться, місес, який собі купила дрес.

ЯВДОХА: А кілько коштує? Певно дала зо пять долярів.

ДЖЕК: Не тра аби вона дала пять долярів! — Вона купила десь в секен генд сторі. А деж вона має гроші? Таже вона як який цент має, то все дає кавалєрові, аби її любив. Я не думаю вже більше за ню сидіти.. На-

коли бим ще раз її зобачив, що виводить денци з другими, то я їх обоїх пофіксую!

КЕЙДА: Ти коли бачив, аби я кавалєрам давала гроші?

ДЖЕК (наскакує): Не далась якосьту Нікови дуляра? кажи, не далась?

КЕЙДА: А тобі що до того? Я йому пожичила, а не дала.

ДЖЕК (іронічно): Пожичила, каже. На вічне віддавання...

ЯВДОХА: Ой, дівонько! — Ти як би віддалася за нього, то ніколи не бачила бись цента як сліпа курка зерна.

ДЖЕК: Ні, вуйно. — Але скажіть так самі. Кілько вже раз мені за ню голову побили? Кілько я через ню в корті насидівся? (з плачем): А тепер вона тобі фіст показує. — А цей ґудз (показує на чоло) через кого, Кейдо, як не через тебе? За кого я бився — га?

ШТІФ: Щем не видів, аби парубок перед дівков плакав.

ДЖЕК: Скажіть так сами, вуйку Штіф, як мені не має бути жаль, коли вона другим дає гроші?

ШТІФ (злосний): А ти чо, як прийде літо, валяєшся цілими днями по місті? А ти не годен з веснов записатися тай десь виїхати в роботу, так як другі роблять?

А ти спускаєшся на дівочий гріш?! — Тьфу! на такого парубка!

ЯКИМ: А ви чо такі, Штіф? Таже знаєте, в місті все чоловік випє шкляночку зимного пива, ну, не без того би ся часом батлина не зявила. А в поли, знаєте, цего вже нема.

МАЙК: Хто хоче пса вдарити, то бука знайде, що то говорити. Ми як робили то-рік на Мекензові лайні, то двацять миль їхали ганґаров і завше привезли батлину або кичок.

ДЖЕК (ображений): Що ви так гризитеся моїми грішми? (оглядається). А де є Нік? — Закличте но Явдохо Ніка.

ЯВДОХА (виходить і кричить): Нік, Нік, Ніку! а ходи сюда.

(Входить Явдоха, за нею Нік).

ДЖЕК: Слухай Нік! Маєш тут дуляра; махай до лікер штору і принеси батлю. Але гарьоп, то дістанеш пять центів.

НІК (виходить, а за хвилю вертає): А якої взяти? Бренді, чи тої до розпускання?

ДЖЕК: Возьми бренді.

(Нік виходить. До хати входить Джан з дровами на руці).

ДЖАН: Такі ті дрова дорогі, що най то світ не знає.

МАЙК: Тепер всьо дороге.

ЯКИМ: Я чув, що мають готелі скасувати, але перше мають збирати підписи, чи люде хотять, аби знести.

ДЖАН: А ви підписалибися, Штіф?

ШТІФ: А деж я вмію писати?

Майк: Ну, але чи дали бисьте хрестик, як би до вас прийшли?

ШТІФ: Не тра аби я дав хрестик.

ЯВДОХА: Та як знесуть готелі, то будете мати більше грошей, бо не будете пити.

ШТІФ: Або то що я буду з грошей цвяки робити? Я все своє казав тай кажу: Що нині чоловік варта без кілішка горівки? А не дай Боже слабости кижкої, то чим сє христянин занесе?

ЯКИМ: Е, як би так всі думали як ви, Штіф, то не зneслиби, але я чув, що багато за тим, аби скасувати, а найбільше жінки.

ДЖАН (до Явдохи): Не знав, чи і ти, стара, належиш до тих жінок? Може ви тут добре радитися як я піду в роботу.

ВСІ: (сміються).

ЯВДОХА: Або й жінки будуть голосувати?

ШТІФ: Є сир! баби будуть в горшки голосувати.

МАЙК: Ет, що ми будемо за готелі говорити! Розкажіть-но, Штіф, як то ви підголилися за півтретя доляра.

ШТІФ: А най 'го колєра возьме з його голенням! Послухав дурного тай сам дурним зістав.

ЯКИМ: А то що, самі дурні йдуть голитися?

ВСІ: (бухають сміхом).

МАЙК: Та розкажіть, Штіф, я думаю, що це чистий рабунок.

ШТІФ: Не рабунок, але дурний розум.

ВСІ: Та розповідайте, Штіф, як то зайшло, розповідайте.

ШТІФ: Бодай я був в останний раз ходив! — як би був доложив ще пятьдесять центів, то було би два пів-кички. Булибися люде забавили і я з ними.

ВСІ: Ну кажіть вже, кажіть.

ШТІФ: Та таке було: В суботу прийшли ми до міста; перейшлися ба сюда, ба туда... Але Яким вступив до лікир штору взяти батлину на неділю. А ми поставали під вікно, тай оглядаєм батлі. Бил каже: Та коштує доляр, та доляр й пів а та аж два доляри. — Не знати кілько та коштувала би, що в середині, та велика? — кажу я. „А ви як би занесли її", — каже Бил. — Вже яби якось заніс її, коби лиш він мені її дав. А ті аж за-

ходяться від сміху. Вийшов Яким тай каже: „Пійдіть Штіф тай підголіться, та підемо нині до фортиґрафії. Завтра я буду писати лист, тай пішлемо до краю.“ — Послухав я дурнисько тай пішов. Приходжу — посадили мене на таке крісло, що лягається, тай щось булькнув до мене. А я кажу: єс! Намочив він мені голову, а потім знов щось сказав, а я кажу: єс! Ей, дивлюся, а цей розбив мені яйце та мені на голову. Ех, як не зірвуся, та до нього: Воцумерія, Джан?!

ВСІ: (Бухають сміхом).

ШТІФ: Сів я знов, тай міркую: ото ми, небоже, обсмішиш голову, що не буду міг межи люде показатися. Але що робити? Вже чекаю кінця. — Скінчив він тай каже: „Орайт, Джек“. — Встав я, дивлюся до люстра і самий себе не пізнаю. Кажу вам — о десять літ молодший!

ЯВДОХА: Такі сьте були файні, Штіф?

ШТІФ: Знаю же тре’ заплатити а тут як на збитки не маю дрібних десять центів. Виймив я пятку, тай дав. Той пійшов до каси і відтіль приносить мені два доляри й пів. Наробив я крику, зачав садити ’му гелів, а тут прилетіло двох, тай мене за ковнір, та на двір. Ще вибачте якийсь копнув ня в дверях.

ДЖЕК: Певно він мастив вас пахньонцими миделками та олійками, а, мусите знати, це дорого коштує.

ШТІФ: Аби його баби мастили, лайдака одного!

Видите, від коли в Канаді, вже Богу дякувати семий рік, а ще ніхто мя не здурив. — Аби я так здоров, що вам правду кажу.

ЯВДОХА: Ігі на вас! А ви чого клинетеся, таже ми вам вірим.

(Джек через цілий час Штіфового оповідання пильно розмовляв з Кейдою).

ДЖЕК (встає і дивиться у вікно): От вже йде ваш приятель.

ДЖАН: Який приятель?

ДЖЕК: А цей маніґрула, Петро. Що, не знаєте його?

ДЖАН: А, в сам раз приходить! Я тепер маю ґуст пофіксувати його.

ЯВДОХА: А Господь би йому не простив!

СЕМА СЦЕНА.

(Входить Петро і Андрух).

АНДРУХ: Добрий вечер.

ШТІФ: Дай Боже здоровля!

АНДРУХ: (заходить та зі всіми витається. Петро глядить на порозкидувані річи, а Джан ходить сердитий по хаті; готовий до бійки).

(Джек зрадливо тішиться, а Штіф мішає картами).

ПЕТРО: То котрий не мав роботи, та розкидав мої річи?

ДЖАН: (грізно) Я!

ПЕТРО: А ви що? Женилися чи що?

ДЖАН (дуже злосний): Ти маніґруло! То хто брав з цею жінкою слюб, я, чи ти? — Ну, кажи!

ПЕТРО: Хрестіться, Іване, а щож то я, Боже борони, вам жінку відбираю, чи що? (звертається до Явдохи): То що, Явдохо?

ЯВДОХА: Ти не знаєш що, повішенику? Ти коли видів аби мені жінки роздерали писок за пльотки?

ПЕТРО: Маєш тобі напасть на гладкій дорозі. Чекайте, ми завтра побалакаємо, бо ви нині троха пяні! (показує на чоло).

ЯВДОХА: Зась тобі від мене! Я випила але не за твої гроші!

ДЖАН: (кидається на Петра, якийсь час борикаються, врешті Петро кидає Джана на землю і паде з ним також. Джек кидається з батлею а Явдоха з патиком).

ПЕТРО: Ґвалт, люде, ратуйте! Андруху, біжи за поліцманом.

(Андрух хоче йти, Явдоха в дверях не пускає, Андрух пручає її й вибігає. По хвилі Петро з розбитою головою виривається й тікає. — Все перепуджене. —

Джан ходить по хаті і від часу до часу поглядає у вікно).

ЯВДОХА (розпатлана, пяна заводить): Ой, Джанику мій, Джанику! через такого маніґрулу поліцман возьме тебе до корту...

ОСЬМА СЦЕНА.

(Входить Андрух, за ним поліцман а відтак Петро. Штіф бере шапку й хоче йти на двір).

ПОЛІЦМАН: (Не знаючи справи, затримує Штіфа).

ШТІФ: Мі но, містер, мі но файт. Ай ди но гу файт.

ЯВДОХА: Та чекайте, Штіф, може треба буде посвідчити, а ви знаєте балакати по анґлійськи.

ПОЛІЦМАН: Гват из ді тробел гір?

ЯВДОХА: Кажіть, Штіф, що він собі самий шукав напасти. Він мене пускав в сміх, що мені люде писок дерли.

ШТІФ: Ай ди но, містер (показує на Явдоху), гі орайт, гі но файт; (показує на Джека і Джана): Джан і Джек файт Піт.

ПОЛІЦМАН: (Хапає за ковнір Джана а відтак Джека й виходить).

(Явдоха і Кейді в голос заводять. Петро пакує свої річи).

ШТІФ: Маєте щастя, що я не сказав за вас.

ЯКИМ: Дайте спокій, Штіф, а нам хто буде варити їсти?

ШТІФ: (здвигає плечима). А може той маніґрула справді нічого не винен... Пан Біг то святий знає.

(Заслона спадає).

Кінець.

711